Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXIV. Ч. 232. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 22-го ЖОВТНЯ 1977 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, OCTOBER 22, 1977 No. 232. VOL. LXXXIV.

ІНСТАЛЯЦІЯ НОВОГО МИТРОПОЛИТА УКЦ В ЗСА ВІДБУДЕТЬСЯ 1-ГО ГРУДНЯ, А НОВОГО ЕПАРХА У СТЕМФОРДІ 7-ГО ГРУДНЯ

Митрополит УКЦ в ЗСА Архиєпископ Йосиф Шмондюк

Епарх Стемфорду, Єпископ Василь Лостен

Філядельфія. — Інсталяція новонайменованого Митрополита Української Католицької Церкви в ЗСА, Владики Йосифа Шмондюка, відбудеться тут в катедрі Непорочного Зачаття в четвер, 1-го грудня, 1977-го року, згідно з повідомленням о. шамб. Роберта Москаля, діючого канцлера Митрополичого Ординаріяту.

В повідомленні до всіх священиків архидієцезії рівнож інформується, що інсталяція Єпископа Василя Лостена на епарха Стемфордської Дієцезії відбудеться в середу, 7-го грудня, 1977-го року, в каплиці семінарії св. Василія в Стемфорді.

В заключному параграфі повідомлення прохається священиків відповідно достосувати свої пляни та взяти участь в цих урочистостях.

Окружний Комітет УНС в Балтіморі відбув організаційні збори

Балтімор, Мд. — В неділю, 9-го жовтня 1977 р. Окружний Комітет Українського Народного Союзу в Балтіморі відбув тут організаційні збори в Домі „Самопомочі". Новий голова Округи, п. Богдан Ясінський, запросив до президії зборів бувшого голову Округи п. Теодора Хая, разом із секретарем Остапом Зинюком та касиром Іваном Малком та привітав представників 17-ти Відділів УНС та заступницю головного предсідника УНС пані Марію Душник і головного радного УНС п. Євгена Іванцева.

П-і Душник в своєму слові зробила перегляд організаційних зусиль в 1977 р., дякувала п. Зинюкові, секретареві Від. 15 УНС у Вашінгтоні, за три нові аплікації в члени УНС. Вона закликала присутніх до посиленої кампанії в останніх тижнях 1977 р. для виконання призначеної для Округи квоти нових членів для добра УНСоюзу. П-і Душник також говорила про можливості організування нових членів, згадуючи про три нові грамоти УНС, які зможуть допомогти організаторам у їхній праці. Вона

(Закінчення на стор. 4-ій)

Округа УНС Вунсакет зближається до виконання своєї організаційної квоти

Вунсакет, Р. І. — В неділю, 16 жовтня, ту в залі УПЦеркви відбулися осінні організаційні наради стейтового Окружного Комітету Відділів УНСоюзу, якими проводив голова Леон Гардінґ, а секретарював Юрій Тренклер.

Наради, в яких взяло участь 19 представників від місцевих Відділів, відкрив Леон Гардінґ, привітав присутніх союзовців на залі, запросив о. митрофорного протоєрея Віталія Коваленка провести молитву, відтак з'ясував ціль нарад, та запросив до слова головного організатора Степана Гавриша.

Степан Гавриш в першу чергу звернув увагу на організаційні здобутки поодиноких Відділів Округи, а відтак інформував про загальну організаційну працю цілости УНСоюзу. За його словами, організаційна праця передконвенційного року є більш успішною,

(Закінчення на ст. 4-ій)

Цієї неділі в Окрузі УНСоюзу в Перт Амбою будуть організаційні збори, а в Пенсильвенії секретарський курс

Джерсі Ситі, Н. Дж. — З Головної Канцелярії УНС інформують, що в неділю 23-го жовтня ц. р. о год. 2:30 по полудні в залі Українського Народного Дому при 766 Стейт вулиці в Перт Амбой, Н. Дж., відбудуться організаційні наради Перт-Амбойської Округи УНСоюзу, у яких візьмуть участь головний предсідник УНС Йосип Лисогір і обласний організатор Василь Оріховський. Обговорюватимуть такі справи, як неактивність деяких Відділів, організаційну передконвенційну кампанію. Присутні вислухають також звідомлення з праці Округи й інформацій представників Екзекутиви УНС про стан і розвиток цілого УНС.

Тієї ж неділі, заходами Окружних Комітетів УНСоюзу Пеннсельвенійського стейту, а саме Округ: Філядельфійської, Твердого Вугілля Шамокінської Лігай Велі, Аллентавнської Вілкерсберської і Скрентонської, у співпраці з Екзекутивним Комітетом УНС у Лігайтоні, Па. відбудеться в мотелю „Наталія" секретарсько — організаційний курс, на якому головні доповіді-лекції виголосять головний секретар УНС Володимир Сохан і головний організатор Степан Гавриш. Теми доповідей: Значення і портеба вишколу для союзових секретарів і організаторів; Основи життєвого забезпечення (зворотні вартості грамот); Наш „товар" — роди Союзового забезпечення; Оформлення аплікацій та забезпеченева служба членам; Вправи в доборі забезпечення; Нові кляси забезпечення; Як забезпечувати членів (психологія забезпеченевої акції). Початок курсу — год. 11-та перед полуднем, в часі перерви — спільна перекуска-обід.

Картер пропонує „Міжнародний банк нуклеарного пального"

Вашінгтон. — В середу, 19-го жовтня, президент Джіммі Картер закликав до створення „Міжнародного банку нуклеарного пального", в якому держави, які мають атомові реактори, складали б запаси того пального на випадок браків в різних державах світу. Промовляючи на відкритті міжнародної конференції щодо мирного використання атомової енергії, Президент заявив, що запропонований ним банк запобіг би поширенню нуклеарної зброї в світі. Деякі держави, замість вживати „збагачений уран" для мирних цілей, можуть розбудовувати атомову зброю, а пропонований міжнародний банк зменшив би потреби окремих держав мати великі запаси „збагаченого урану", — сказав президент Картер.

Фідель Кастро відвідує Ямайку

Кінгстон. — Фідель Кастро, прем'єр комуністичної Куби, в неділю, 16-го жовтня, розпочав 5-денні відвідини Ямайки, яка лежить 90 миль від кубинського острова. Прибувши до столиці країни Кінгстону, Кастро заявив, що він прибув „не як турист, а як революціонер і брат", щоб нав'язати ближчі відносини між обома народами.

Кастро одержав „Орден Ямайки" з рук прем'єра тієї держави, Майкела Менлі, що є найвищою нагородою, яку ямайський уряд надає чужинцям. Під час церемонії вручення цього ордену прем'єр Менлі хвалив Кастра за його „героїчну і надзвичайну службу для його власної країни, як рівнож для цілого ‚третього світу' у боротьбі проти колоніялізму, імперіялізму та нео-колоніялізму". Ще перед прибуттям Кастра до Кінгстону прем'єр Менлі, який очолює Ямайську Народну партію, заявив, що вважає кубинського верховоду „одним з найбільших лідерів XX сторіччя".

Опозиційна Ямайська Робітнича партія відмовилася брати участь у привітанні Кастра, називаючи його візиту „образою для ямайського народу", а самого Кастра назвала „комуністичним диктатором".

На церемонії привітання Кастра були дипломати з різних країн світу, між ними Фредрик Ірвінґ, американський амбасадор до Ямайки.

Признано Нобелівські Нагороди з фізики та хемії

Стокгольм. — Шведська Королівська Академія Наук у вівторок, 11-го жовтня, повідомила, що цьогорічну Нобелівську Нагороду в ділянці фізики признано двом американським і одному британському науковцям, а Нагороду за хемію одержав науковець з Бельгії.

Д-р Филип Андерсон з „Бел Телефон" ляборторії в Ню Джерзі, проф. Джон Влек з Гарвардського університету та проф. Невилл Мотт з Кембриджського університету в Англії одержали премію в ділянці фізики за їхні досліди щодо електронічних машин, між ними компюторів.

Нобелівську Нагороду в ділянці хемії признано проф. Іллі Пріґоґінові, який викладає у Вільному університеті в Брюсселі, Бельгія, а також співпрацює з Тексаським університетом в ЗСА. Проф. Пріґоґін, який народився в Москві, дістав Нобелівську премію за його працю в ділянці термодинаміки.

Як вже інформовано, цьогорічну Нобелівську Нагороду Миру признано організації Міжнародна Амнестія за її оборону прав людини по цілому світі, а Нагороду в ділянці літератури одержав еспанський поет Вісенте Алеіхандре. Нагороду Миру за 1976-ий рік, що її минулого року не признано нікому, тепер „зі спізненням" признано Майреді Корріґан і Бетті Віллямс за створення організації для припинення війни в Північній Ірляндії між протестантською більшістю і католицькою меншістю.

Виставка „Стародавні скарби України" в Ню Йорку

Ню Йорк. — Понад 60 експонатів церковно-релігійного характеру, у тому стародавні київські емалії, мініятюри, дерев'яні унікальні хрести й ікони показані на виставці, влаштованій мистцем емалії Константином Шонком-Русичем в залі Українського Спортового Клюбу при 122 Друга евеню в Ню Йорку. Крім історичних експонатів з України, виставлені також мистецьки виконані копії дукатів у сріблі й золоті, рідкісних українських емалій. Серед оригінальних творів показано, між інш., Охтирську чудотворну Богоматір, Києво-Печерську Богоматір, ікону св. Параскеви-П'ятниці з Січеславщини, ікону Богородиці-Покрови в стилі барокко, з XУIII століття, рідкісні медальйони й інш., з колекцій В. Сварока, Б. Балабана та К. Шонка-Русича. Відвідувачі набувають за 1 дол. великий ілюстрований каталог, світлив Осип Старостяк.

Виставку відкрив у суботу, 15 жовтня, Владика Орест, представлений мистцем Тарасом Шумиловичем. Виставка триватиме до 29 жовтня, відчинена в суботу й неділю від 12 год. дня до 6 год. вечора.

Відбулася Велика Рада пластового племени „Перші Стежі"

Союзівка (Н. Коропецька) — Серед осінньої роззолоти союзівських лісів — Пластове Плем'я „Перші Стежі" знову зібралися на свою Велику Раду, в днях 1-2 жовтня. Понад 30 членів з усіх закутків ЗСА з'їхалися, щоби заслухати звітів з пробленої праці і діяльности членів за останніх два роки, перевибрати новий провід та зробити пляни на найближчий рік.

Плем'я нараховує тепер 58 членів, зібраних в 17-му курені УПС-ок, і 27 членів куреня УСП-ок, 14 кандидаток чекає на прийняття в члени.

Раду відкрила Перша Стежа, Оля Михайлів, і передала провід нарадами Славі Рубель. Протоколували дві ст. пластунки — Марта Зелик і Оля Шевчук.

Більші скупчення членів є в Чікаґо, Детройті, Вашінґтоні, Філядельфії і Ню Йорку та околиці. Між членами Племені є 2 сеніорки — членки Головної Пластової Булави, 4 сеніорки — члени Крайової Пластової Старшини, а решта сеніорок і старших пластунок працюють по станицях на різних виховних постах, від новацьких виховниць почавши — до станичних, дві є в редакції журналу для юна-

(Закінчення на стор. 5-ій)

Уряд Південної Африки почав нові репресії проти чорних

Йоганнесбурґ. — Твердячи, що в Південно-Африканській Республіці „поширюється кампанія ненависти проти білих", уряд тієї держави в середу, 19-го жовтня, заборонив майже всі негритянські організації, закрив дві газети для чорного населення, „Ди Ворлд" і „Вікенд Ворлд", заарештував коло 70 негритянських лідерів і ряд білих діячів, які критикували урядову політику „апартеїду" (політику роздільного проживання рас) і вручив „заборонні накази" великій кількості людей, що означає, що вони не можуть виїжджати з рідних місцевостей, не можуть мати відвідувачів без урядового дозволу і протягом 5-ох років не можуть займатися політичною діяльністю.

Рішення меншинного білого уряду оприлюднив міністер справедливости Джеймс Круґер, заявляючи, що уряд виступив тільки проти організацій, газет і осіб, які „витворюють революційний клімат в країні".

Арешти і закриття організацій та газет переведено серед ночі. Між арештованими є негр Персі Квобоза, редактор „Ди Ворлд", як теж білий Доналд Вудс, редактор газети „Іст Лондон Дейлі Діспеч", яка часто критикує уряд за політику „апартеїду". Більшість заборонених негритянських організацій вели помірковану політику, стараючись шляхом переговорів довести до рівноправности чорного і мішаного населення Південно-Африканської Республіки.

Проти арештів, заборон організацій і т. п. запротестували не тільки речники чорного і мішаного населення, але теж багато білих, між ними студентів, які перевели протестну демонстрацію, в наслідок якої поліція заарештувала коло 50 білих студентів.

Уряд ЗСА висловив гострий протест, заявляючи, що останні події в Південно-Африканській Республіці „ставлять під знак запиту дальші відносини" між Америкою та Південною Африкою.

Терористи вбили схопленого німецького індустріяліста

Бонн, Західня Німеччина. — Західньо-німецькі урядові чинники повідомили, що французька поліція знайшла у місцевості Мілюз, східня Франція, трупа видатного німецького індустріяліста, д-ра Мартіна Шлеєра, якого схопили були терористи ще 5-го вересня ц. р. і держали у невідомій місцевості. Трупа знайдено в багажнику авта, залишеного далеко за містом. Припускають, що терористам залежало на знайденні тіла Шлеєра, бо вони анонімно потелефонували до поліції, вказуючи місце де можна знайти вбитого. Виглядає, що терористи, розлобившись на невдачу, якої вони зазнали із захопленням літака німецької повітряної лінії „Люфтганза" з 86-ма пасажирами, в надії на звільнення 11-ох їхніх колеґ засуджених німецькими судами переважно на довгі реченці ув'язнення і розчарувавшись самогубством трьох їхніх лідерів, вирішили помститись над д-ром Мартіном Шлеєром.

Французькі поліційні чинники інформують, що злочинці перерізали горло д-ра Шлеєра. Повідомлення про смерть відомого і впливового в Західній Німеччині індустріяліста, викликало глибокий жаль серед населення, яке в останньому часі пережило багато випадків терору, що його допускається банда Баадера-Майнгофа, яка, називаючи себе „фракцією червоної армії на Заході", тероризує вже від довшого часу мирних жителів не тільки Західньої Німеччини, а також інших країн Европи. Розчарування викликав також факт самовбивства у в'язниці трьох лідерів терористів і політичні лідери запитують тепер уряд, як терористи могли дістати до в'язниці з максимальною охороною пальну зброю і ножі. Деякі екстремістські групи підозрівають, що терористів вбито в тюрмі і ліві терористи в Німеччині, Франції та Італії застосовують тепер бомбовий терор проти урядових осіб і будинків.

СССР озброює терористів

Жидівське Телеграфічне Аґенство повідомляє з Тель Авіву про тісні зв'язки совєтів з арабськими терористичними організаціями. Завдяки тим зв'язкам, терористи одержали найновішу зброю, якої не мають ніякі інші групи підпільної напів реґулярної армії в світі. Це потвердив дорадник ізраїльського прем'єра в справах поборювання терору, Амічаі Паґлін.

Паґлін був офіцером у військовій організації „Ірґун" ще заки постала ізраїльська держава. Він заперечив твердження деяких осіб з військових кругів, наче б то він не має досвіду в поборюванні новітнього тероризму. Паґлін, який є теж фабрикантом печей у Тель Авіві, заявив, що він увесь час не спускав очей з того, що діється на воєнному полі. В 1967 році займав становище в відділі безпеки, яке то становище подібне до його теперішнього становища, але про те він не може ширше говорити. Щоб припинити схоплювання ізраїльтян і вживати їх як закладників, треба б засуджувати на смерть деяких в'язнів, які тепер є в ізраїльських в'язницях, — сказав він. Найважливіше, що Ізраїль має зробити, це показати терористам, що тероризм проти жидівської держави не оплачується.

Представники Єгипту домагаються самостійности для палестинців

Беоґрад, Юґославія. — Представники Єгипту, які беруть участь в Европейській Конференції в Беоґраді в характері запрошених гостей, обвинувачували у вівторок, 18-го жовтня ц.р. ізраїльтян, що вони є „нацистськими гнобителями", а їхня поведінка на Конференції є каригідною. Єгиптяни вимагали також полагодження справи Палестини і створення самостійної палестинської держави, в якій знайшли б місце численні поселенці, що були силою вигнані зі своїх прадідівських земель. Єгипетський делеґат Морад Ґалеб вимагав від ізраїльської делеґації, щоб вона тут у Беоґраді склала заяву про готовість Ізраїля звільнити усі раніше окуповані арабські землі і визнала право Палестини на самостійну державу. Єгипет, як також Ізраїль, був запрошений на Европейську Конференцію в Беоґраді, яка обговорює тепер справу кінцевого акту Гельсінкської угоди в характері гостей, щоб вислухати їхньої опінії про проблеми Близького Сходу, з якими тісно пов'язані інтереси Европи і ЗСА.

„СЛОВО" В ОБОРОНІ ПЕРЕСЛІДУВАНИХ ПИСЬМЕННИКІВ В УКРАЇНІ

Д-р Остап Тарнавський, голова „Слова"

Ню Йорк (О. Т.) — Об'єднання Українських Письменників в еміграції „Слово", що об'єднує 190 українських письменників в різних країнах поселення, специяльно затурбоване хвилею переслідувань, що їх зазнають українські письменники в Україні. Деякі з членів „Слова" — це колишні в'язні совєтських тюрем, і доля тих письменників, що їх режим тепер переслідує і карає високими засудами, ув'язненням і засланням, близька їм і болюче зрозуміла. Президія Об'єднання Українських Письменників в еміграції „Слово" робить усі намагання, щоб влегшити долю переслідуваних письменників в Україні та й добитись їх звільнення з тюрем, звільнити їх від переслідувань. Для цієї цілі Президія ОУП „Слово" використовує свої зв'язки з міжнародними організаціями письменників Інтернешенел ПЕН, чи допомоговими установами, як Амнесті Інтернешенел. Ще в грудні 1976р. Президія ОУП „Слово" за підписами чотирьох членів Президії: Святослава Гординського, Григорія Костюка, Уласа Самчука й Остапа Тарнавського вислала до президента Інтернаціонального ПЕН Віктора Причета та й до його наслідника Маріо Варгаса Льоси письмо-прохання, щоби дістати почесне членство цієї письменницької організації для вісімох ув'язнених українських письменників, а саме: Вячеслава Чорновола, Ігоря Калинця, Святослава Караванського, Михайла Осадчого, Данила Шумука, Василя Стуса, Євгена Сверстюка й Івана Світличного. Таке членство в цій міжнародновизнаній письменницькій організації не тільки популяризує справу ув'язненого письменника, але й додає самому письменникові більше сили і витривалости переносити переслідування. Це віломо Президії ОУП „Слово" у зв'язку з наділенням почесного членства в англійському осередку ПЕН Валентинові Морозові перед двома роками. В той час, на прохання Президії ОУП „Слово" Президія Інтернаціонального ПЕН повідомила Валентина Мороза про це відзначення і — як відомо з його реакції — Валентин Мороз прийняв це відзначення, як доказ заінтересування його справою у світі та як підтримку світової родини письменників. Справа в тому, що сама Президія Інтернаціонального ПЕН не може наділяти членством нікого, бо це тільки керівні органи об'єднання національних осередків письменників. Членство може приділити саме котрийсь із національних осередків, що їх в Інтернаціональному ПЕН є кілька десятків. Еміграційні письменники творять Осередок письменників в еміграції, з відділами в окремих країнах поселення, між ними і відділ на американському континенті; тут є членами й деякі українські еміграційні письменники. Президія ОУП „Сло-

(Закінчення на ст. 3-ій)

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

ВШАНУВАННЯ С. І Я. БАНДЕРІВ

Асторія, Н.Й. — Заходами Організацій Українського Визвольного Фронту тут в неділю, 23-го жовтня ц.р. о год. 5-й по полудні в Домі СУМА при 34-14 31-ша евеню відбудуться жалобні сходини для вшанування сл. п. Провідника ОУН Степана Бандери і його покійної дружини Ярослави. В програмі: відкриття — І. Вітюк, спомини про С.І Я. Бандерів — д-р Ярослав Падох, коротка доповідь про Ярославу Бандеру — Марія Нестерчук і мистецька частина у виконанні молоді СУМА.

ВИСТАВКА ОБРАЗІВ МАРТИ ГІРНЯК-ВОЄВІДКИ

Ню Йорк. — Секція Дружин Лікарів при Українському Лікарському Товаристві Північної Америки — Метрополітальний Відділ, влаштовує в суботу, 22-го жовтня ц.р. о год. 7-й вечора в приміщеннях Українського Інституту Америки — 2 Схід 79-та вулиця виставку образів пані Марти Гірняк-Воєвідки. Виставка буде відкрита до 30-го жовтня включно і її можна оглядати кожного дня від год. 5-8 вечором; у неділі від 1-8. В часі відкриття буде перекуска в заряді Пань.

ІНДИВІДУАЛЬНА ВИСТАВКА ПЕТРА СИДОРЕНКА

Торонто. — Тут у залі модерної бібліотеки Джейн Паблик Лайбрері від 8 до 22 жовтня 1977 р. тривала образотворча виставка Петра Сидоренка, на якій мистець показав понад 50 образів-олій і темперу „Кавуни". Крім пейзажів з Канади і з Торонта, портрету спікера в парляменті Рассела Рова та інш. портретів, було виставлено багато картин з українською тематикою: „Трембітар", „Св. Юр у Львові", „Пряля", „Українська хата" й ін. Канадські відвідувачі закупили кілька образів з українською тематикою.

ЯРОСЛАВА СУРМАЧ-МИЛС В ЧІКАҐО

Чікаґо (Т.Н.) — Пластове Плем'я „Перші Стежі" влаштовує виставку картин Ярослави Сурмач-Милс, 28-30 жовтня 1977 року в галерії „Леви", при 2353 Вест Чікаґо евеню. В п'ятницю о годині 8 вечора, мисткиня Леся Кошман відкриє виставку в пристуності пані Ярослави. При допомозі прозірок, пані Ярослава Сурмач пояснить присутнім техніку свого малювання. Пані Ярослава Сурмач-Милс знана нам усім не тільки в українських кругах, але і в американськім світі із своїх мистецьких та виховних праць.

МИСТЕЦЬКА ВИСТАВКА ВИШИВКИ В ЙОНКЕРСІ

Йонкер, Н.Й. — Молодечі Організації Йонкерсу: Пласт, СУМА і Батьківський Комітет Школи Українознавства влаштовують в неділю, 23-го жовтня ц.р., від год. 12-ї дня до 5-ї по полудні в Авдиторії Школи св. Михаїла при 25 Чеснат вулиці, мистецьку виставку вишивки пані Мирослави Стахів п.з. „Україна у вишивці". Пояснення взорів і техніки вишивання при допомозі прозірок і звукозаписної ленти о год. 1-ий і 3-ий по полудні.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Картерова дилема

Уряд президента Картера опинився в дуже невигідному становищі щодо своєї політики відносно Близького Сходу. З одного боку, ЗСА завжди були і далі є найважливішим приятелем Ізраїля, бо без активної підтримки Америки навряд чи після Другої світової війни була б взагалі створена ця жидівська держава, а крім того, Ізраїль не міг би виграти воєн проти арабського світу в 1948-му, 1967-му і 1973-му роках без великої американської військової, економічної та дипломатичної допомоги. І навіть сьогодні, коли Ізраїль має атомову зброю, ця держава правдоподібно не могла б встоятися проти арабів без допомоги ЗСА, яка річно виносить біля 2 більйони долярів.

З другого боку, теперішній американський уряд мусить з різних причин вести більш справедливу політику відносно арабського світу. Стараючись запевнити дальше існування Ізраїля, Вашінгтон в той самий час робить всі можливі заходи, щоб довести до тривалого миру на Близькім Сході, бо арабсько-ізраїльський конфлікт може перетворитися у міжнародну конфронтацію, в яку були б втягнені дві надпотуги, ЗСА і Совєтський Союз. Але тривалий мир в тій частині світу неможливий, якщо не будуть задоволені деякі підставові вимоги арабських держав і палестинських арабів.

Ізраїльський уряд прем'єра Менахема Бегіна відмовляється звільнити арабські землі, окуповані в 1967-му і 1973-му роках, і категорично не погоджується на створення „палестинської арабської батьківщини", бо переконаний, що тоді безпека Ізраїля була б дуже загрожена, а крім того вважає, що ці території є „історичними землями ізраїльського народу". Натомість арабські держави і палестинські араби відмовляються погодитися на існуючий стан, вимагаючи концесій з боку Ізраїля.

Дилема уряду президента Картера полягає в тому, що ЗСА не можуть задовольнити обидві ворогуючі сторони. Президент не може заявити Ізраїлеві, який в Америці має дуже впливових речників, а саме, жидівську громаду і багатьох приятелів не-жидів, щоб звільнив окуповані арабські території і погодився на концесії відносно палестинців. Але в той самий час президент Картер теж не може беззастережно підтримувати негнучке становище уряду прем'єра Бегіна, бо тоді наставить проти Америки арабський світ, який може знову звернутися до Совєтського Союзу, хоча останніми часами араби позбулися небезпечних впливів Москви.

Дилему Білого Дому збільшує факт, що Америка до великої міри залежна від арабських країн щодо постачання нафтової ропи. Коли в 1948-му році тільки 14 відсотків із всієї нафти, яку ЗСА імпортували, походили з арабських держав, то в 1976-му році арабські країни доставили Америці 43,5 відсотка всієї імпортованої нафтової ропи. Те, що в ЗСА існує поважна енергетична проблема, як також факт, що американські збройні сили вживають велику кількість нафти, спонукає американський уряд старатися вдержувати якнайкращі відносини з арабським світом. Цього вимагають державні інтереси ЗСА.

З цих та ряду інших причин уряд президента Картера находиться таки справді в невигідному становищі щодо формулювання закордонної політики ЗСА відносно Близького Сходу. Чи зуміють Президент і його дорадники розв'язати цю дилему — покаже тільки час.

Кандидати на делегатів 29-ої Конвенції УНСоюзу!

Пам'ятайте, що кількість вибору делегатів залежить від числа управнених до голосовання членів вашого Відділу.

Закликаємо вас, ще сьогодні ставати в ряди союзових організаторів, щоб здобути право вибору на делегата!

Проф. Степан Плахтин

ВАШІНҐТОН І БРАЗИЛІЯ

Курітіба, Бразилія. — З'єднані Стейти Америки і Бразилійська Федеративна Республіка мають дружні дипломатичні зв'язки від довгих років. Коли 1822-го року Бразилія збройно відділилася від Португалії і 7-го вересня того року проголосила незалежність, з тим моментом і почалася дружба між цими двома американськими країнами, яка триває до цього часу.

Для більші розвинених в тому часі Стейтів, Бразилія була досить поважним джерелом постачання сировини та ринком збуту фабричних товарів. Пізніше північний приятель почав вкладати свій капітал у Бразилії, розбудовуючи найперше індустрію для видобутку сировини і напівфабрикатів. Згодом прийшла розбудова електрівень, телефонної мережі, міського транспорту та деякої легкої індустрії, користаючи з дешевої робочої сили. Завжди уділяв позички для уряду Бразилії на різні потреби, закріплюючи цим самим домінію в цій малорозвиненій країні.

Минали роки і в Бразилії всебільше зростала своя власна аристократія, яка усвідомлювала собі невигоди залежности країни від чужого капіталу. Між масами бідного населення появлялися нові ідеї, особливо підсилені постанням комуністичного режиму в Москві, захоплюючи всеширші кола населення. Дійшло до того, що малокваліфіковане робітництво, селянство, студенти і частина війська почали відверто виступати за реформи, навіть революційним шляхом. Цьому сприяли деякі політики-пройдисвіти, які демагогічним шляхом просувались на керівні пости в адміністрації, конгресі та проводі синдикатів. Щоденні страйки, розрухи, демагогічні виступи керівників синдикатів, студентів, а то й окремих військових частин, головним чином морської піхоти, довели країну до розрухів, злодійства, грабунків. Уряд своєю політикою привернення мас на свій бік довів до згубної інфляції, що ще більше ускладнювала національне життя та вело, без найменшого сумніву, до втягнення цієї величезної країни в орбіту московського гасла „пролетарії всех стран, соєдіняйтесь". Кульмінаційним моментом згубної політики лівого бездарного уряду був зорганізований 100-тисячний мітинг у Ріо де Жанейро, де сам президент республіки, сьогодні вже покійний Жвом Гуларт, закликав населення революційним шляхом змінити режим. Вже підготовлялось створення „рад робітничих, селянських і салдатських депутатів" та встановлення в країні „нового ладу".

Тому на чергу прийшло патріотичне командування армії і цивільні лідери та 31-го березня 1964 р. скинули комунізуючий уряд, перебрали адміністрацію країни в свої руки, розпустили десятки різних „партій", які часом обмежувались лише до партійної екзекутиви. Було видано цілий ряд гострих регулюючих декретів, однаке затримано федеральний конгрес (сенат і парлямент), провінціяльні уряди з їх соймами та повітових посадників і повітові ради. Скасовано громадянські права багатьом лівим політикам, коруптивним елементам (включно до губернаторів, сенаторів і ін.), введено інтервенцію в робітничі синдикати, цензуру в засобах інформації, заборонено страйки. Новий революційний уряд взявся за відбудову краю, беручи за основу розбудову тяжкої індустрії, шляхів сполучення, засобів комунікації, введення нової технології у виробництві. Багато комуністичних діячів опинилися за ґратами, а деяких „експортовано" в різні країни з лівими урядами.

Прийшло так зване „чудо бразилійське", коли національна валова продукція зростала кожного року 12-13%. Націоналізовано електричні і телефонні компанії, створено цілий ряд нових та їхню працю скеровано на розвиток краю.

Звичайно, адміністрація з Вашінгтону хоч з одного боку була вдоволена зі стабілізації режиму в Бразилії, одначе з другого боку занепокоїлась втратою економічного впливу в цій країні. Бразилія почала шукати приятелів у інших країнах, зокрема у Франції, Німеччині, Англії, Японії і ін., які є небезпечними конкурентами ЗСА на міжнародному ринку. Кульмінаційним моментом було підписання нуклеарного договору між урядами Бразилії і Бонну.

Нова адміністрація президента Картера почала робити економічний тиск проти Бразилії, особливо покликаючись на намагання продукувати нуклеарну зброю та порушення прав людини в Бразилії. Зі зменшенням імпорту з ЗСА, прийшло обмеження бразилійських продуктів до Стейтів. Прийшло обмеження кредитів на військові потреби з загальної програми допомоги малорозвиненим країнам і ін. Витворилось загальне враження, що давні приятельські стосунки попсувались. Та адміністрація Вашінгтону дуже добре знає, що Бразилійська Федеративна Республіка, найбільша і найбільш розвинена країна в Латинській Америці, є найсильнішим союзником у випадку міжнародного конфлікту, який наростає з кожним днем. Тому з цієї країною треба рахуватись і американські банки ще й далі уділяють необмежені кредити для уряду Бразилії, який ці кредити вкладає в розбудову тяжкої індустрії, сільського господарства, власної військової промисловости, засоби комунікації та розбудову енергетики, шляхів сполучення, власної технології. При кінці листопада ц.р. президент Джіммі Картер відвідає столицю країни, Бразилії, і матиме наради з президентом Ернесто Гайзелом, намагаючись поправити попсовані приятельські відносини. Треба сподіватись, що різні непорозуміння будуть усунені і довготривала дружба буде закріплена. Зустріч президента Кратера в Бразилії заповідається величаво, бо часи тухлих яєць і гнилих помідорів тут уже минули безповоротно.

Д-р В. Шандор

„РУСЬКА ДОЛЯ — КОНЧИНА ПІДКАРПАТТЯ"

I

Кожна видана книжка має певну ціль, яку автор бажає осягнути. Книга о. д-ра Юлія Марини, колишнього канонїка греко-католицької єпархії в Ужгороді, видана в мовах мадярській і англійській в 1977 р. в Канаді під наведеною назвою, має за головну ціль представити окупацію Карпатської України Мадярщиною в березні 1939 р. в повідно насвітлити й оправдати свою власну діяльність під час окупації в ролі високого представника мадярського режиму.

Читач, необізнаний з дійсним станом речей, може набути враження про прихильне наставлення русинів-українців до окупації та велику опіку, дбайливість і журбу Мадярщини їх долею. Змагаючи до своєї цілі, автор промовчав ті явища, які були виявом ворожого наставлення мадярів до населення, і, навпаки, населення до мадярів, до їх терору, насильства та протинаціональної політики. Власне на цей бік окупаційної медалі хочемо звернути увагу.

Автор поблажливим тоном висловлюється про провідних осіб русинів-українців, мабуть, тому, щоби не викликувати гострої реакції з їхнього боку. Того роду „чемність" до ненависних русинів-українців не є звикла у мадярів.

Отець д-р Марина сильно нападає на Тріанонський мировий договір, яким віділено Карпатську Україну від Мадярщини, і намагається доказувати, ніби вона, Мадярщина, і для русинів була улюбленою батьківщиною. Особливо підкреслює заяву Аппонія, автора відомого денаціоналізаційного закону „Лекс Аппонїї" в 1907 р. на мировій конференції в Парижі в січні 1920 р., в якій він називає русинів „ґенс фіделіссіма" й передбачує, що відірвання „так важливого стратегічного опорного пункту", яким є Закарпаття, „створює небезпеку для мадярів, русинів і цілої протикомуністичної Европи". Це дуже похвально, що Аппоній так глибоко перейнявся на Мировій конференції долею русинів, але він мав про них думати не в 1920 році, але в 1907-му, видаючи свій закон на їх національне знищення.

Автора рівнож дивує, що русини поставились байдуже та з недовір'ям до автономних пропозицій Мадярщини в 1919 р., включно до виданого нею закону ч. X в грудні 1919 р. Причини ті самі: Мадярщина мала видати закон про автономію русинів не в 1919 р., але в 1848 і 1867 роках, замість виданих нею законів на національне та культурне знищення русинів-українців.

Автор досить обширно описує відвідини міністра закордонних справ Чехо-Словаччини д-ра Е. Бенеша в Ужгороді 11 жовтня 1920 р., при якій то нагоді відвідав Бенеш і єпископа Папа. Відвідини мали чемностевий характер і були передбачені на кілька хвилин, а в дійсності тривали сорок хвилин тому, що, — як твердить автор — Бенеш під час розмови, яка велася в німецькій мові, перейшов до „гробіянської атаки" проти єпископа. Бенеш мав погрозити, що „перед тим, ніж піде до Риму, знайде спосіб, щоби добрий руський народ дістав свого власного єпископа після Вас, який і тепер переді мною назвав себе мадяром". Єпископ Пап був дійсно мадяром, відмовив зложити присягу льояльности Чехо-Словаччині і в липні 1924 р. повернув до Мадярщини. Не маємо причини оправдувати політику Бенеша, але й не маємо підстав вірити в те, що передає автор про його „гробіянську атаку". В кожному разі, Бенеш не повівся грубше з єпископом-мадяром, як повелися мадяри з єпископом Стойкою, коли цей в 1942 р. інтервеніював в Ужгороді, щоби „наших людей в тюрмах так не били й не мучили", то йому мадярські власті відповіли, щоби „був тихо, бо в тюрмах є місце і для нього".

О. д-р Марина в розмові з ужгородським єпископом Папом стверджує, що „він родився русином і між ними виріс" (стор. 63), а на стор. 98 приймає, що його материнська мова мадярська. Судячи після діяльности о. Марини між двома світовими війнами в користь Мадярщини, він не є, і не може бути русином. За свою чинність проти Чехо-Словаччини і проти Карпатської України в користь Мадярщини він мав в Будапешті великі заслуги й признання. Тому й не диво, що 14 березня 1939 р. в критичні дні Карпатської України прем'єр-міністер Мадярщини, Телекій, і міністер внутрішніх справ Керестеш-Фішер саме його запросили на розмови та назначили урядовим комісарем цілої Карпатської України. Цікаво відмітити, що оба названі мадярські державні мужі при зустрічі звертались до автора на „ти". Значить, його особа, праця й заслуги були їм добре відомі, і вони їх з вдячністю приймали.

Свою жовч виливає автор на чехів. У не дуже то культурній формі висловлюється про першого шефа шкільництва Підкарпатської Руси, д-ра Йосифа Пешека, чеха, якого представляє як людину з „обличчям малпи". Пешек за короткий час своєї адміністрації — помер в 1924 р. — поставив наше шкільництво на здорову національну основу, підтримував народовецький рух, пласт, публікації для молоді тощо. На цій основі, помимо всяких перешкод, наше шкільництво виросло до 1938 р. у велику культурну силу, яку о. д-р Марина за час своєї адміністрації, як шеф шкільництва за мадярської окупації в роках 1939-44, цілковито знищив. Мабуть так здорово започаткований і пізніший розвиток нашого шкільництва був причиною такої злости проти Пешека.

Якщо автор так сильно турбувався культурною долею русинів, то чим і як пояснити, що за його адміністрації на Карпатській Україні в 1939 р. із семи руських-українських гімназій зліквідовано чотири, а із двадцятип'яти горожанських шкіл зліквідовано тринадцять, і замість них заведено мадярські. Невже о. Марина, як шеф шкільництва, уважає це „автономними правами русинів" і великим здобутком, за які він так „боровся", будучи членом президії Куртякової партії, фінансованої Мадярщиною?!

Зразу після окупації Карпатської України Мадярщиною звільнено зі служби понад тисячу вчителів народних шкіл. Многих запроторено в тюрми та концентраційні табори. Створено т. зв. „Комісії оправдання", перед якими учителі були переслухувані із своїх „гріхів" проти Мадярщини. Гріхом було й те, що учителі за чехо-словацької ери вчили із одобрених шкільними властями підручників, в яких стояло, що русини користуються в Чехо-Словаччині більшими правами, як в добу Мадярщини. На цих учителів могло всяке шумовиння доносити, навіть без зазначення власного прізвища. Такий анонімний донос був уже актом обвинувачення. Можна собі уявити, в якій особисто понижуючій ситуації находились учителі. Автор зазначує, що він був противником цих комісій. Це похвальне, але є відомі випадки, коли неоправданим учителям автор відмовив допомоги, бо вони говорять по-українськи, а студентів при матурах дозволяв „палити" тільки тому, що вони українці.

(Продовження буде)

З НАШИХ БУДНІВ

ЯПОНСЬКІ КОНТАКТИ

Виправдується мій тезко Іван з далекої Альберти, чому він під час вакацій не зронив до мене ні картоньки, ні листочка... В нього, бачите, в хаті була японська інвазія цього літа! А почалося з того, що їхня доня, Марійка, виїхала до Японії порядком канадсько-японської виміни студентами, щоб ції запізналися з життям-буттям пересічної родини: японці — канадської, а канадці — японської. Отже їхня Марійка поїхала до Японії репрезентувати Канаду і провела там ціле літо. Але не мала щастя, бо завжди попадала до таких родин, що не знали ні в зуб по-англійському. Алеж пластунка є зарадною і через ціле літо Марійка так визубрила японську мову, що прощальний „баляк" на летовищі в Токіо сказала вже по-японському!

В заміну за одну Марійку-розумницю мої канадські приятелі дістали на кватиру аж три японочки-студентки! І мали з ними чимало мороки, поскільки екзотичні гості хоч і відзначалися винятковою чемністю, то були теж винятково незарадні, щоб не сказати — ліниві; до нічого пальчиком не діткнулися і все треба було за них робити, навіть прати їхні „фаталашки", — що з великою посвятою чинила друга доня, Софійка.

Зате, як пані господиня дому поодягала їх в гуцульські строї, то виглядали, як лялечки, хоч стій і дивися! Потім була біда з тим, що вони ніяк не хотіли цих строїв із себе скидати і просили-молили, щоб їм було дозволено ще трішки і ще трішки в них походити. Так склалося, що японочки гостювали переважно серед українських родин і вже першого дня сказали: „Та яка тут Канада, коли у вас навіть пес по-англійському не розуміє!" Мова йшла, розуміється, про домашнього собаку, „Білого", що його японочки перехрестили на „Білий-сан".

Трагічні сцени розгравалися на міжнародному летовищі в Едмонтоні, коли японочкам прийшлося прощатись з господарями і покидати Канаду! „Здається, вони не плакали б так за рідною мамою, як заводили за нами, — пише друг Іван. — Декілька разів просили їх сідати до літака, бо час відлітати, а вони не могли з нами розлучитись, зокрема ж з „Білим-саном"! Такі японсько-українські контакти вже мають свої позитивні наслідки, бо ось, для прикладу, українська танцювальна група „Шумка" з Едмонтону вже другий рік гастролює в Японії порядком виміни мистецькими ансамблями між Канадою та Японією.

Ікер

УКРАЇНСЬКЕ ЧУДО В ЮТИЦІ

Репортаж Леоніда Полтави

(3)

Молитва в старому храмі

„Церковця стара", — так з любов'ю до рідного храму зворушливо висловився в одній із поезій Богдан Лепкий. До речі, дружина о. Богдана Смика, пані Володимира, кровно поєднана з родиною того видатного поета.

Церковця стара — це відкуплений колись парафіянами дерев'яний храм, з високою, майже готичного стилю, вежею і цінними старовинними дзвонами.

До 250 людей зібралися тут у неділю 25 вересня на молитву. Вона незвичайна. У церкві — американський і український прапори. Отець парох Богдан Смик і його парафіяни радіють присутністю достойних гостей: відпоручника перешкодженого справами Владики Кир Йосифа Шмондюка (відлет до Риму) — о. шамбелянa Омеляна Манастирського, Генерального Вікарія, та багатьох українських і американських духовних Отців, представників міста, уніформованої молоді. Матері тримають за ручки дрібних дітей. Ці молоді батьки-матері виростали ось у цій церковці старій, тут молились, тут виходили в життя під доглядом свого священика, що був їм не раз за рідного батька, за порадника... Так твориться жива історія.

Хлібом-сіллю за українським звичаєм вітає Генерального Вікарія, пароха і отців духовних на порозі церкви від Будівельного Комітету голова Ради Повірених (тростистів) п. Володимир Гнатів.

Гримить хор: „Сам Христос Господь у славі йде!"

Схиляються п'ятеро прапорів, немов у поклоні. А за кожним прапором — вільна Америка, Нескорена Україна, товариства, організації... „Сам Христос Господь у славі йде!"

Улюблений священик промовляє молитву, наголошуючи у ній:

„Господи, Боже сил!... Вороги наші зібралися на нас, щоби нас погубити і розбити-зруйнувати святині наші. Тому ми, грішні, недостойні, в покаянні молимося до Тебе: допоможи нам, Боже, Спасителю наш, і вирятуй нас, ради слави імени Твого, щоб ніколи не сказали вороги наші: „Бог залишив їх, і немає того, хто їх визволяє і рятує"...

Дзвенить українська мова з уст Слуги Христа, гарно відповідає хор, радісно б'ються серця вірних: **МИ В УКРАЇНСЬКІЙ ЦЕРКВІ, І МИ З УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕРКВИ НЕ ВИЙДЕМО.**

Всч. о. шамбелян Василь Середович у чудовій проповіді до зібраних, між якими були й українці віровизнань, стверджує:

„Церква була, є і буде місцем найдорожчим, найкращим. Наша церква — це дім самого Господа Бога." Отець декан згадує, що ще за 50 літ перед хрищенням України-Руси св. Володимиром Великим — у столичному Києві вже був храм св. Василя (за кн. Ольги); славить Піонерів, які на американській землі будували Божі храми і молились за Україну, де тепер особливо лютує ворог. Згадавши про новобудовану церкву св. Володимира Великого, о. декан Василь Середович зказав: „Цей храм буде символом віри, вічности і свободи українського народу".

Боже, вислухай благання" — співає вся церква.

На довгий квартал розтягнувся похід із прапорами, в якому взяли участь до 300 осіб.

Кожний, виходячи із старенької церкви, залишав там частинку душі, а о. парох Богдан Смик — 25 літ важкого, Богом і Україною натхненного труду.

Не сумуй, церковце стара! Багато людей линутимуть до тебе душею навіть тоді, коли широко відчиняться двері великого храму, до якого за своїми духовними провідниками іде народ.

Церква XII і XX століть

Новий, ще не добудований український католицький храм у Ютиці, розташований у центрі міста, поблизу великої будови Школи -Авидторії, напроти показової будівлі Міської бібліотеки; з правого крила — великий Музей, де, до речі, недавно показували твори О. Архипенка (і де українці домоглися зміни підпису з „російського скульптора" на українського); ще правіше — якась гарна велика будова, за нею — будинок школи із хрестом над входом. Вимріяне місце на горбовині для кожного храму! Здається, поблизу є й будова Працтор Вільям Інституту (не все вдалося нашвидку занотувати).

Адреса нового Храму Божого: 4 Котедж Площа, Ютика, Ню Йорк.

Заки триває підготова до урочистости благословення наріжного каменя, автор проєкту будови, відомий інженер-архітект Аполінарій Осадца інформує, що церква розрахована на 250 вірних, із хором; що, плянуючи будову, він взорувався на українсько-візантійських церквах з XII століття і три луки — особливо прикметні тим древнім будовам. Вітаємо маестра з новим успіхом так же щиро, як і всю ютицьку Громаду!

На тлі зелених дерев світлостіний храм св. Володимира Великого, з його трьома високими і плавними луками з трьох сторін будови, широкими сходами до дверей, над якими буде мозаїчний образ Хреста Спасителя з українською державною символікою, — сам храм ще перебуває в дерев'яному будівельному риштуванні. Вже обтягають велику капулу міддю, а над копулою стоїть рівно і гордо хрест. Небо захмарене... Скільки бур він витримав і витримає, як витримало їх Християнство!

— До Великодня церква буде закінчена, — обіцяє голова Будівельного Комітету п. М. Фалинський. П-во Фалинські бажають віддати там заміж свою доньку. Є й інші люди, які леліють думку про нові подружжя. Так твориться традиція і витворюється тяглість поколінь.

Яких 15 років збирали вірні пожертви на цей свій храм. І щонайменше з 10 років минуло від того часу, коли відбулася перша зустріч-нарада о. крилошанина Богдана Смика з архітектом інж. Аполінарієм Осадцою.

Линуть у небо молитви, линуть релігійні пісні, промови українською і англійською мовами.

Церемонію благословення наріжного каменя довершує отець шамбелян Омелян Манастирський в асисті численного духовенства, під зорями, українським національним та іншими організаційними прапорами.

Конгресмен Роберт Мічел прилетів з Вашінгтону на цю урочистість, висловлює радість з того, що на вільній американській землі виріс ще один храм на славу Божу, як осторога світової безвірництва і диктатури.

Могутній камінь кроплять священною водою: тут посвячено, в Америці, і там, у стінах храму св. Юра — у Львові. На наріжному камені, в який будуть вмуровані всі потрібні документи і списки жертводавців, вирито біля знаку хреста цифру: 1977.

Сталося українське чудо в Ютиці! З Божою допомогою 100 українських католицьких родин склалися на будову храму, вартости понад 700,000 долярів.

На вся необхідна сума зібрана, бо ж треба подумати й про внутрішні прикраси, про обладнання церкви св. Володимира Великого.

Тому надсилають пожертви й ті люди, які колись коротко жили і працювали у Ютиці та виїхали через безробіття в 1950-х роках. Пересилають пожертви українці, невідомі в Ютиці. Жертвують американці міста, люди різних національностей. Надійшло кілька польських пожертв (у Ютиці живуть чимало громадян польського походження).

Можливо і Ви, Читачу, зможете приєднатись до почесного списку Будівників святого Храму в той час, коли мучиться під ворожою окупацією Україна, коли вона не має ні меценатів-князів, ні меценатів-гетьманів? Понад 700,000 дол. на тільки 100 родин — чи ж не варто цієї допомоги?

Ділова адреса: Very Rev. Bohdan Smyk, Pastor, St. Volodymyr Ukrainian Catholic Church, 296 Genessy St. Utica, N.Y. 13502.

ХТО ЖЕРТВУЄ, ТОЙ НЕ ЗБІДНІЄ!

Завершення урочистостей в Ютиці

Невтомне Сестриство при парафії св. Володимира Великого підготувало все необхідне для зустрічі достойних Гостей і Громадянства. У великій залі Школи-Авдиторії столи застелені українськими скатертинами, на столах — квіти, серветки, по скромній шклянці вина, смачні страви, і як добре сповнилося в колі друзів посидіти, перекусити, відпочити після скількох переживань дня.

[Продовження буде]

Увага! *Увага!*

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ і ОКОЛИЦІ!

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу Філядельфійської Округи

повідомляє, що

ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ ОКРУГИ

відбудуться

в неділю, 6 листопада 1977 р., о год. 2 по пол.
в залі власного Союзового Дому
при 5004 Н. Олд Йорк Рд., ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па.

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття.
2. Звідомлення з праці Округи і поодиноких Відділів.
3. Обговорення передконвенційної організаційної кампанії.
4. Загальні справи УНСоюзу.
5. Внески і запити.
6. Закриття нарад.

До участі в нарадах запрошується всіх членів Управ, членів Контрольних Комісій і делегатів останньої Конвенції слідуючих Відділів:

10, 32, 45, 62, 83, 105, 116, 128, 153, 154, 156, 162, 163, 173, 216, 231, 237, 239, 245, 247, 248, 261, 268, 321, 324, 331, 339, 347, 352, 362, 375, 378, 383, 388, 397, 422, 424, 430, 479.

У нарадах візьмуть участь члени Головного Уряду УНСоюзу:

Йосип Лисогір — *головний предсідник*
Д-д Богдан Гнатюк — *головний контролер*
Д-р Іван Скальчук — *головний контролер*
Іван Одежинський — *головний радний*

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Д-р Володимир Ґалан, почесний голова
Інсп. Осип Бакай, почесний голова
Петро Тарнавський, голова
Омелян Барикла, секретар
Іван Данківський, касир

Товариство Українських Інженерів Америки
запрошує Членів Т-ва, Молодь і Українське Громадянство на

ДОПОВІДЬ

проф. д-ра Омеляна Пріцака

на тему: **„Сьогоднішня наука і ми"**

Доповідь відбудеться

в суботу, 5-го листопада 1977 року, о год. 6-ій вечора
в приміщенні Українського Інституту Америки
при 2 Схід 79 вул., НЮ ЙОРК, Н. Й.
ПО ДОПОВІДІ ВИМІНА ДУМОК ПРИ ЧАЮ.

„СЛОВО" В ОБОРОНІ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

во" отримала листа від Інтернаціонального ПЕН, як теж і від спеціяльної Комісії цієї організації, „Комісії для справ ув'язнених письменників", з повідомленням, що прохання ОУП „Слово" починає реалізуватися. Англійський осередок ПЕН постановив надати членство поетові Василеві Стусові. Австрійський осередок згідний дати членство Вячеславові Чорноволові. Щобільше, університет у Зальцбурзі постановив запросити Чорновола на пост професора з викладами на тему „Церква в Україні після 1945 р." Спеціяльна група Амнесті Інтернешенел в Англії у співпраці з „Комісією для справ ув'язнених письменників" взяла на себе завдання оборони справ Караванського і Світличного. В цій справі співдіє і спеціяльний комітет „Журналісти для журналістів" з осередком у Мюнхені. В останньому часі Президія ОУП „Слово" присвятила повну увагу арештованим і засудженим діячам Київської Групи нагляду над виконанням Гельсінкських домовлень — Миколі Руденкові й Олексі Тихому. Від Президії ОУП „Слово" вийшли письма-прохання до генерального секретаря Об'єднаних Націй Курта Вальдгайма, до Амнесті Інтернешенел, до Інтернаціонального ПЕН, до Об'єднань письменників в Англії, ЗСА, Німеччині, Франції, до „Товариства оборони людських прав" та інших міжнародних організацій. Написано листи до визначних письменників, головно лавреатів Нобелівської премії, щоб вони включили свої голоси на оборону засуджених українських письменників. Голова ОУП „Слово" вислав письмо і до Спілки Письменників України з закликом, щоб і письменники в Україні включилися до міжнародної акції письменників в обороні засуджених колег. В цій акції Президія ОУП отримала позитивні відгуки. З міжнародного секретаріяту Амнесті Інтернешенел в Лондоні прийшло письмо, в якому повідомляється, що Амнесті Інтернешенел адоптувала Миколу Руденка й Олексу Тихого, як в'язнів сумління (прізонерс оф коншенс), і постановила зробити все, щоби добитися звільнення цих двох наших письменників, засуджених на високі кари ув'язнення тільки за те, що вони обстоювали мир і бажали співдіяти в рамах договорення про мир і людські права згідно з Гельсінкськими домовленнями. Президія ОУП „Слово" вислала була теж пропозицію до Нобелівської Фундації, щоб обидвох наших оборонців миру, Руденка і Тихого, наділити нагородою миру. Нобелівська Фундація призначила цьогорічну нагороду миру для Амнесті Інтернешенел, чим і підтримала справу оборони Руденка і Тихого, бо вони обидва є тепер об'єктом головної уваги оборонної акції цієї міжнародної організації оборони політичних в'язнів.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ
УНСоюзу!

Відбулася Велика Рада...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

цьких виховників „В дорогу з юнацтвом".

Не бракує Стеж і в громадських організаціях: СУА, студентських та церковних організаціях, і в Комітеті Оборони Мороза. Культурна праця Стеж — це спонзорування мистецьких виставок в різних місцевостях, де є їхні більші осередки, дохід з виставок весь призначується на громадські і культурні цілі. Ті, що підховують малі стеженята і тимчасово зайняті власними „гуртками", стараються допомогти в міру їхніх спроможностей.

Плем'я видає листок зв'язку „Стрілу", яка появляється 3-4 рази в рік, а курінь УСП-ок має свою внутрішню газетку „Лук".

В минулому році Перші Стежі зорганізували і перевели Виховно-вишкільний табір УПЮ-ок на Вовчій Тропі, під командантурою пл. сен. Наталки Соневицької. Пл. сен. Слава Рубель, голова Виховної Дії, з рамені ГПБ перепровадила Вишкіл Юнацьких Виховників в Англії, в якому взяли участь виховники і виховниці з Англії, Канади, Америки та Німеччини. Пл. сен. Наталка Коропецька при допомозі референтки юнацьких вишколів при КПС пл. сен. Іванки Ганкевич перевела Вишкіл Юнацьких Виховників і Виховниць для ЗСА, на Вовчій Тропі. Булавна УПЮ при ГПБ, пл. сен. Люба Крупа, зорганізувала і перепровадила Міжкрайову Зустріч Юнацьких Виховників на Вовчій Тропі. В кожному випадку допомагали їм інші члени Племені.

Уступаючій команді Племени уділено абсолюторію і обрано нову команду в складі: Перша Стежа — пл. сен. Оксана Коропецька, заступниці: Курінна УСП-ок Мотря Ходновська-Ракоча, Курінна УПС-ок — Мася Ганкевич, скарбник — пл. сен. Очка Шопайло, писар і хронікар пл. сен. Люба Федун, головний редактор „Стріли" — пл. сен. Наталка Коропецька.

Вечором відбулося церемоніяльне представлення прихильниць до Племени і прийнято 3 нові членки до куреня УСП-ок.

Плем'я плянує на слідуючу каденцію зайнятися переведенням окружного Свята Весни на Вовчій Тропі і зорганізувати мандрівний табір „Стежки Культури" до Греції.

Згідно з резолюціями, Плем'я зобов'язалося активно брати участь у всіх акціях, зв'язаних з обороною людських та національних прав в Україні.

В неділю ціле Плем'я взяло участь в Службі Божій, після якої закінчено наради, а новообрана Перша Стежа побажала всім успішного пластування і щасливої дороги та закрила XXIX-ту, з черги Раду Племені „Перші Стежі".

В румунії страйкує 35,000 вуглекопів

Париж, Франція. — Французькі чинники одержали інформацію, що в Румунії триває великий страйк вуглекопів, який охоплює понад 35.000 робітників і його вважають найбільшим страйком після Другої світової війни. Повідомлення надрукувала газета „Франс-Суа", а паризьке бюро радія „Вільна Европа" інформує, що страйк охопив майже цілу північну Румунію у пасмі Карпатських гір. Робітники домагаються підвишки платень і більшої пенсії. Пенсія, на думку робітників, повинна базуватися на останній платні робітника, яку він одержує, працюючи в шахті під землею, а не на платні передпенсійного віку, коли уряд заставляє робітників працювати на горі, зменшуючи їм рівночасно платню на 30 і більше відсотків.

Замість квітів на свіжу могилу Дорогої
бл. п. Анастазії Корчмарик
25.00 долярів
на Патріярший Фонд УКПЦеркви
зложили
Іванна й Олег РАТИЧІ

У глибокому смутку повідомляємо,
що в четвер, 20-го жовтня 1977 року, у Бриджпорті, Конн.,
відійшов від нас у Вічність на 81-му році життя,
наш Незабутній МУЖ і БАТЬКО

св. п.
ДМИТРО ЧЕРНЯВСЬКИЙ

колишній довголітній голова Комітету Відділів Українського Народного Союзу, довголітній предсідник 59-го Відділу УНС, тепер голова Церковного Комітету УКЦеркви в Бриджпорті, Конн.

ПОХОРОН відбудеться в суботу, 22-го жовтня 1977 року, о год. 8:15 ранку, з української католицької церкви на цвинтар св. Івана Хрестителя в Бриджпорті, Конн.

У глибокій скорботі:
дружина — АННА
дочка — ВІРДЖІНІЯ з мужем АЛЬБЕРТОМ ЛАХ

У ПЕРШЕ БОЛЮЧЕ ПІВРІЧЧЯ ВІД СМЕРТИ
мого Невіджалуваного МУЖА

бл. п.
ЮРІЯ МАТУШЕВСЬКОГО

що так ненадійно залишив мене 21 квітня ц. р. одинокою
складаю даток
на Церкву-Пам'ятник в Бавнд Бруку, Н. Дж. $25.00
і на церкву св. Володимира в Ню Йорку 25.00

і прошу про молитви за спокій Його душі
у згаданих церквах.
АНГЕЛИНА МАТУШЕВСЬКА

Замість квітів на могилу
нашого Найдорожчого
КУЗЕНА
бл. п.

ВАСИЛЯ ШЕРЕМЕТИ

який у молодому віці відійшов у Вічність
18-го жовтня 1977 р. у Рочестері, Н. Й.

жертвуємо на цілі Українського Гарвардського Центру
50.00 долярів.

У смутку залишені:
МАРІЯ і Д-р ІВАН ЖОВНІРОВИЧІ

Ділимося сумною вісткою
з Рідними, Приятелями і Знайомими,
що 19-го жовтня 1977 року,
на 73-му році життя, упокоївся в Бозі,
наш Найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО, ДІДУНЬО і БРАТ

сл. п.
МИХАЙЛО ДОБОШ

ПОХОРОН відбудеться в суботу, 22-го жовтня 1977 року в церкві св. Михаїла в Менвілл, Н. Дж., о год. 9-ій ранку, а опісля на цвинтар Серця Христового в Самервілл, Н. Дж.

Горем прибиті:
дружина — МАРІЯ
доньки:
СТЕФАНІЯ з родиною
ЯРОСЛАВА з родиною
РУТ з мужем ФРЕНКОМ
син — МИХАЙЛО з родиною
сестра — ОЛЕНА з родиною
брати:
ВАСИЛЬ з родиною
ПАВЛО з родиною
Ближча і дальша Родина тут і на Україні

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими,
що в середу, 19-го жовтня 1977 року, відійшов у Вічність,
ненадійно, на 66-му році життя,
наш Найдорожчий МУЖ, БРАТ, БРАТАНОК, ШВАҐЕР і ВУЙКО

бл. п. мґр прав
РОМАН КЕКІШ

ПАНАХИДА у п'ятницю, 21-го жовтня 1977 року, о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні П. Яреми, 129 Схід 7-ма вул., Ню Йорк, Н. Й.

ПОХОРОН в суботу, 22-го жовтня 1977 року, о год. 9:30 рано з церкви св. Юра в Ню Йорку на Український Цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:
ОЛЯ — дружина
ЮРІЙ — брат з дружиною ДОДОЮ і донькою ТОСКОЮ
ОЛЕНА КАЧОРОВСЬКА, СТЕФАНІЯ ФИЛИПОВСЬКА і СОФІЯ КЕКІШ — тети
НАДЯ і ІГОР КМЕТИ — шваґри зі синами АНДРІЙКОМ і ЛЕСЬОМ
МИРОСЛАВА КЕБАЛО — кузинка з мужем КОНСТАНТИНОМ і родиною
Ближча і дальша Родина в Америці і на Україні

З волі Всевишнього відійшла від нас у Засвіти
дня 22-го липня 1977 року
наша Найдорожча МАМУСЯ, БАБУНЯ і ПРАБАБУНЯ

св. п.
ОЛЬГА ДОБРЯНСЬКА-КОРЕНЕЦЬ

ПИСЬМЕННИЦЯ і ЖУРНАЛІСТКА,
дружина св. п. ДЕНИСА, історика і основника Вищого Українського Економічно-Кооперативного Шкільництва на рідних землях.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ були відслужені у дні 25-го липня 1977 року в церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, а опісля на цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.

ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ та ПАНАХИДИ були відслужені у церкві св. Івана Хрестителя в Гантері, св. Івана в Кемп Даглес, Віскансин, у храмі св. Йосифа в Чікаго, у соборі св. Софії та у манастирі оо. Студитів і у церкві св. Сергія і Вакха у Римі.

У глибокому смутку остали:

дочки:
СТЕПАНІЯ
та
ГАННА КОРЕНЕЦЬ
МАРТА з чоловіком МИХАЙЛОМ ПРИЙМОЮ
внуки:
ІГОР з дружиною ОЛЕНКОЮ та синками — ТОМЧИКОМ і ДАНИЛКОМ
та
ЮРІЙ

•

Рідним, Друзям та Знайомим складаємо нашу сердечну подяку за вислови співчуття у нашому горю, за жертвувані Св. Літургії та за пожертви на добродійні і громадські цілі.

ПОДЯКА

Наукове Товариство ім. Шевченка в ЗСА
складає найщирішу подяку
ВШ. Паням д-р Стефанії і мґр Ганні Коренець
та мґр Марті Приймі,
ДОНЬКАМ

бл. п. проф. ДЕНИСА і ОЛЬГИ
з ДОБРЯНСЬКИХ КОРЕНЕЦЬ

за Їх щедрий дар в сумі 1.000 долярів,
зложених в пам'ять Покійних Батьків — на цілі англомовного видання Історії України-Руси М. Грушевського, якого науковим співробітником був бл. п. проф. Денис Коренець, дійсний член Історично-Філософічної Секції НТШ у Львові.

Управа НТШ в ЗСА

Нюйоркські „Єнкіс" здобули світовий чемпіонат у бейзболі

Ню Йорк. — У вівторок, 18-го жовтня, у шостих змаганнях цьогорічних Світових Серій бейзболу місцева дружина „Єнкіс", чемпіон Американської Ліги, здобула чергову перемогу над дружиною „Доджерс" із Лос Анджелесу, чемпіоном Національної Ліги, з рахунком перебігів 8—4, завдяки якій „Єнкіс" стали чемпіоном бейзболу на 1977-ий рік. У цьогорічних Світових Серіях „Єнкіс" виграли чотири змагання, а „Доджерс" двоє змагань. Найкращим змагуном цьогорічних Серій визнано члена нюйоркської дружини Реджі Джексона.

Це 21-ий раз в цьому столітті, що „Єнкіс" здобули чемпіонат світу. Останній раз, що вони здобули це звання, було 15 років тому, в 1962-му році, хоча були чемпіонами Американської Ліги теж і минулого року, але в тих Світових Серіях програли до чемпіона „Національної Ліги", дружини „Редс" із Сінсіннаті, Огайо.

Окружний Комітет УНС...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

додала, що УНС організуватиме курси та видасть брошури для інформації організаторам про нові грамоти УНС. Промовець також зреферувала коротко фінанси УНС, доходи з членських вкладок, чиншу, та інвестицій і про боргові зобов'язання.

Є. Іванців заявив, що ми не сміємо спочивати на минулих досягненнях, але постійно рости, щоб не втратити провідництва в нашій громаді. Своїми плянованими програмами та акціями УНС повинен дати приклад для цілої української громади та поступати вперед. Вплив, який тепер УНС має, не повинен бути змарнований, його продовження мусить бути запевнене постійним зростом членства УНС.

Опісля розвинулася довга дискусія над конечною потребою професійних організаторів та інших урядовців УНС, над потребою іншого „обличчя" УНС, проблемами організування, над потребою більшого братерства між індивідуальними членами як і в самому УНСоюз. Дискутовано також над потребою більше друкованих матеріялів про УНС та наших визначних людей в англійській мові, щоб охопити нашу третю й четверту генерації. Інші порушували справу наших братів „русинів" та над потребою більшої уваги для малих місцевостей, та, зокрема, потребу більшого зв'язку поміж Головною Канцелярією УНС з Округами та Відділами, надавання більше стипендій, тощо. УНСоюз також повинен організувати громадські зібрання і запрошувати молодь до участи в таких зібраннях.

В дискусії забирали голос пп. Ясінський, Циздин, Притула, Пісецький, Басараб, Стельмах, Малко, Зінюк, Хома і Хай. Ожвавлена дискусія та гутірка продовжалися під час перекуски, яку приготовила п-і Галина Малко.

Округа УНС Вунсакет...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

як була в минулому році. Він дальше заторкнув усі ділянки праці цілости УНСоюзу, інформуючи, що майно Союзу вже перейшло сорок один з половиною мільйона. Згадав про Українську Будівлю, Боргові Зобов'язання, видавництво „Свободу", оселю Союзівку, допомогу потерпілим від повені в Джонставні, Па., і приділені стипендії для студентів вищих шкіл та шкіл українознавства на загальну суму 20,400 долярів для 219 осіб. Говорячи про працю Округи, він заявив, що ще бракує лише 12 членів для придбання, щоби була виконана річна квота на 100 відсотків.

По доповіді Степана Гавриша відбулася дискусія, в якій дискутанти заторкнули ряд важливих справ, як господарку Української Будівлі, господарку Союзівки, видавництва „Свободи". Згадали про Альманах 1977 року, приділення стипендій, будову дому на Союзівці для членів пенсіонерів. Також багато уваги присвятили дискутанти новим клясам забезпечення, які зараз вводить УНСоюз.

В дискусії і запитах голос забирали Леон Гардінг, Іван Гардінг, пані Анна Михайлюк, Іван Лаба, Іван Данилюк, Володимир Кіндеровський, Юрій Тренклер, панна Дженет Бардел і о. Віталій Коваленко. Відповідь дискутанти одержали від головного організатора.

В часі дискусії о. митрофорний протоєрей Віталій Коваленко запропонував Управі Окружного Комітету відбути стейтовий Союзовий День стейту Ровд Айленд. Над пропозицією відбулася довша дискусія, в якій всі дискутанти були згідні з нею і винесли ухвалу, щоби Управа Окружного Комітету в найкоротшому часі відбула спеціяльні наради та усталила дату згаданого свята, яке повинно відбутися весною 1978 року.

По нарадах заходом Округи був висвітлений фільм показу писання писанок продукції Славка Новицького. Фільм висвітлив голова 206 Відділу Володимир Кіндерфорський.

Наради та висвітлення фільму закінчив голова Округи Леон Гардінг подякою всім за участь (учасників було понад 30 осіб) і запросив усіх на перекуску, а о. Віталій Коваленко провів кінцеву молитву.

„Черник" — „Кікерс Воррен" 1:1

У неділю, 18-го вересня ц. р. перша дружина копаного м'яча УСТ „Черник" закінчила сезон невирішеним вислідом до німецької дружини 1:1. Ті єдині змагання ліги відбулися під час зливного дощу і на розмоклім грищі. „Черник" закінчив сезон з великим успіхом, зайнявши друге місце в Мічігенській Лізі „Стейт Конференс" з 18 очками. Дня 22-го травня дружина „Черника" не програла ані одних змагань за останніх 12 гор, ремісуючи тільки 3.

Управителем цієї дружини є М. Костюк, який зумів з останнього місця піднести дружину на друге, загрожуючи першунові сильної дружини „Кікерс".

Табеля Мічігенської Ліги Стейт Конференс

1. Воррен Кікерс 22 точки, 41:8 воріт; 2. Черник — 110 Відділ УНСоюзу 18 точок, 29:17; 3. Ен-Арбор 14 точок, 27:22; 4. Спорт Клюб 9 точок, 23:25; 5. Рома Юнайтед 3 точки, 9:60.

„Бенгалс" (укр. Вища Школа) — „Воррен Кікерс" 1:2.

В неділю, 9-го жовтня ц. р. новостворена дружина копаного м'яча УВШ в Детройті програла до сильної німецької дружини „Кікерс" 2:1. Єдині ворота при кінці другої половини здобув С. Кахній з карного. Дружина УВШ грала на половині „Кікерс", але 2 випади німців принесли втрату двох воріт. Центр грав слабо, якому бракує зіграння та викінчення під воротами противника. В пропущених воротах деяку вину треба приписати обороні і воротареві.

Секретар 110-го Відділу УНС М. Шумило

ТАРЗАН, Ч. 7841. Зустріч.

Ну, Тарзане... Ввійди!.. Я Даліля Джейд!

Підійди ближче!...Я не кусаю!

Ґудз на моїй голові натякає, що ти таки „кусаєш"!

Перепрошую тебе за це!.. То не був найкращий спосіб подякувати тобі за врятування мого життя...

Ц-цього разу прощаю тобі!